

впливають на неї. Вітчизняні і зарубіжні науковці стверджують, що одним із напрямків удосконалення системи управління є створення окремого підрозділу – центру відповідальності, який дасть змогу розподілити повноваження щодо прийняття управлінських рішень між різними рівнями, і зумовить працівників нести відповідальність за прийняті ними рішення.

Єдиного підходу до трактування поняття «центр відповідальності» у науковців на сьогоднішній день не визначено. Окремі питання теорії та методології даного поняття досліджуються у працях вітчизняних науковців, таких як: Ф.Ф. Бутинець, Ю.А. Верига, С.Ф. Голов, Г.О. Партин, А.Г. Загородній тощо. Проведений аналіз праць науковців щодо даного поняття надає змогу стверджувати, що центр відповідальності – це відокремлений підрозділ на підприємстві, що встановлює персональну відповідальність менеджера за показники діяльності, які він контролює. Залежно від сфери впливу менеджера структурного підрозділу розрізняють такі види центрів відповідальності: доходів, витрат, прибутку та інвестицій. Основною метою створення центрів відповідальності, а також ведення обліку за кожним окремим центром є можливість організувати планування, нормування та облік витрат для управління і контролю за ними. З метою визначення доцільності та ефективності діяльності центрів відповідальності попередньо складають бюджет для кожного окремого центру. Можна стверджувати, що створення центрів відповідальності висуває більш високі вимоги щодо організації працівників підприємства в частині дотримання фінансової дисципліни, виконання регламентів бюджетування, а також служить основою для мотивації та винагороди за їх досягнення. Тому функціонування системи управління за центрами відповідальності беззаперечно є доцільним.

Євсєєв А. С.,
студ. гр. ЕФ-41,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.
Науковий керівник – Євсєєва О.О.,
д.е.н., професор кафедри обліку і аудиту,
Український державний університет залізничного транспорту.

СКЛАДОВІ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ ТА ЇХ ВРАХУВАННЯ ЗА ВИДАМИ ОБЛІКУ В ОБЛІКОВІЙ ПОЛІТИЦІ ПІДПРИЄМСТВА

Організація обліку на підприємстві є системою умов і елементів побудови облікового процесу з метою одержання достовірної і своєчасної інформації про господарську діяльність підприємства і здійснення контролю за раціональним використанням його ресурсів [1, с. 16].

Обліковий процес на підприємстві реалізується через впровадження облікової політики – принципів, методів та процедур, які визначені діючим законодавством, а також певною сукупністю елементів облікової політики, які обираються підприємством в межах чинного законодавства самостійно та закріплюються у відповідному наказі про організацію облікової політики на початку кожного облікового року [2, с. 71].

Крім організації обліку, обліковий процес включає контроль і аналіз діяльності підприємства. Тому необхідно в обліковому процесі розподілити роботу приблизно однаково між усіма трьома складовими [1, с. 20].

Нормативна база формування облікової політики здійснюється на двох рівнях – макрорівні та макрорівні. Макрорівень облікової політики представлений низкою обов'язкових рішень державних органів законодавчої і виконавчої влади, зокрема Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та П(С)БО. Мікрорівень облікової політики представлений внутрішніми регламентами та робочими документами господарюючого суб'єкта, які враховують особливості ведення діяльності та її галузеву направленість і при цьому не суперечать діючому законодавству, зокрема наказ про організацію бухгалтерського обліку підприємства, що розробляється на підставі запропонованих у П(С)БО елементів облікової політики [2, с. 69].

Якщо сам обліковий процес забезпечується шляхом впровадження на підприємстві облікової політики, то оцінка і контроль фінансових потоків підприємства забезпечується через налагодження на підприємстві процесу бюджетування.

Система бюджетування дає керівникові можливість оцінити, як ідуть справи в різних підрозділах та складається ситуація в цілому, а також ефективно управляти не просто окремими бізнесами, а поєднанням різних видів діяльності [3, с. 26].

Бюджети дозволяють спрогнозувати, як розвиватимуться події на тому чи іншому етапі. На відміну від бізнес-планування, яке дає відповідь на запитання про перспективність нового проекту, бюджетування допомагає визначити, як, де та коли слід використовувати наявні ресурси, щоб підвищити загальну ефективність компанії [3, с. 26].

Враховуючи важливість бюджетування як складової частини управлінського обліку, також виникає необхідність врахування особливостей діяльності підприємства та потреб внутрішніх користувачів вже на етапі розробки та створення загальної облікової політики, яка з точки зору всеосяжності складається з трьох основних складових обліку – фінансовий, управлінський та податковий.

Інструментальним прикладом поєднання цих складових обліку, які мають різні цілі та завдання, та, як наслідок, мають свою сукупність вико-

ристовуваних методів та процедур, є створення та розробка робочого плану рахунків [4, с. 52].

При формування робочого плану рахунків доцільно включити до нього не тільки рахунки для ведення фінансового обліку, але й ув'язати їх із рахунками, які дозволяють накопичувати інформацію для складання податкової а управлінської звітності. На багатьох підприємствах податковий та управлінський облік ведуть у системі кореспонденції рахунків, використовуючи при цьому подвійний запис. Також всі види обліку потребують встановити перелік та форми первинних документів, облікових реєстрів, що використовуються підприємством для узагальнення інформації, перелік осіб, які мають право підпису на документах та ін. [1, с.70].

Література

1. *Організація бухгалтерського обліку: навч. посіб.* / Ю.Д.Чауцкіс, Е.С.Геєр, О.А.Наумчук, І.О.Власова. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 564 с.
2. Євсєєва О. О. *Облікова політика та її складові елементи. Економічний простір.* 2016. № 105. – С. 67-77. [Електронний ресурс] Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2016_105_9.
3. *Управлінський облік для бухгалтера: практичне керівництво. Бібліотека-Баланс.* – 2019. – №16. – Дніпро: ТОВ «Баланс-клуб», 2019, – 96 с.
4. Євсєєва О.О. *Види планів рахунків: теоретичні аспекти та практика застосування: Навчальний посібник – 2-ге вид., доп. та перероб. Х.: Видавництво «СОНАТ», 2007. – 244 с.*

Жир Н.А., Поліщук Я.С.,

студ. гр. ЕК-172,

Хмельницький політехнічний коледж

Національного університету «Львівська політехніка».

Науковий керівник – Гавронська Н.М.,

викладач-методист

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Для підвищення прибутковості підприємницької діяльності машинобудівних підприємств необхідно постійно нарощувати обсяги виробництва та реалізації якісної готової продукції, при цьому забезпечувати її конкурентоспроможність в сучасних економічних умовах та розширення ринків збуту. При цьому управлінські рішення керівництва даних підприємств повинні бути